

**Ik
puber.**

Ik puber.

Uitgeverij Lecturis

samenstelling:

Ellen Martens en Door Fransen

fotografie:

Ellen Martens

voorwoord:

Gerlof Leistra

interviews:

Door Fransen, Rutger Leistra

en Ellen Martens

eindredactie:

Anniek van den Brand

Voor onze pubers
Splinter, Julius, Jippe, Abel en Finn

Een van mijn favoriete tv-programma's is *Puberruil*. Jongeren uit diverse milieus ruilen voor korte tijd 'van leven'. Ze draaien mee in elkaars gezin en vriendenkring. De boerenzoon vindt zichzelf zo terug in een galerijflat, de blanke hangjongere met extreemrechtse opvattingen belandt in een christelijk migrantengezin uit Afrika. Op het eerste gezicht een wereld van verschil. De confrontatie brengt ze soms uit hun evenwicht. Met bezorgde gezichten storten ze voor het slapen gaan hun ziel uit tegen de camera: wat doe ik hier! Maar uiteindelijk krijgen de deelnemers vaak meer begrip voor elkaars leefstijl en opvattingen. En de kijker leert beide pubers – en hun sociale omgeving – beter kennen.

In zekere zin is *Ik puber*. een variant op die succesformule. Door de treffende foto's van de pubers nauwgezet te bekijken en de informatieve interviews te lezen, leer je de jongeren beter kennen. Om het in moderne termen te zeggen: die kennismaking gaat dieper dan een quickscan. De portretten geven een fraaie inblik in uiteenlopende puberlevens. De onderlinge verschillen zijn soms groot, maar wat de jongeren gemeen hebben is hun puberteit: die voor alle betrokkenen lastige fase tussen kind en jongvolwassene. Sommige pubers vragen om een virtuele knuffel, andere zou je een draai om de oren willen geven: kruip uit je schulp! Of juist: doe niet zo brutaal!

De titel kun je op verschillende manieren uitleggen. Als werkwoord duidt puber op het onvoorspelbare en vaak recalctrante gedrag van jongeren tussen de twaalf en zeventien jaar: puberen. Als zelfstandig naamwoord is puber voor veel mensen een scheldwoord: vervelend kind!

De puberteit is de overgangsfase van adolescentie naar volwassenheid. De hormonen gieren door het lijf. Brein en lichaam ondergaan in relatief korte tijd allerlei ingrijpende verande-

ringen. Puber komt van het Latijnse woord pubescere. Dat betekent: bedekt zijn met haar. Jongeren krijgen ogenschijnlijk uit het niets haar in hun schaamstreek – iiiiiieuww! -, onder hun oksels en – vooral jongens – op hun benen en op hun kin. Het kinderlijk krijgt als het ware een volwassen haren jasje.

De foto's en interviews in dit boek schetsen een breed palet van pubers van vijftien jaar. Het aanbod is gevarieerd: jongens en meisjes, stad en platteland, rijk en arm, dik en dun, slim en minder slim. De één is de oudste in een gezin, de ander de jongste, weer een ander is enig kind en er zit zelfs een tweeling tussen. Er zijn kinderen geportretteerd met een christelijke achtergrond, moslims, een joods meisje. Ook de etnische achtergrond is gevarieerd. Vogels, kortom, van diverse pluimage.

Elk vogeltje zingt zoals het gebekt is. Maar het is gelukkig geen koekoek ééNZang. Zo vertelt Willemijn dat ze al jong uit de kast kwam: 'Ik val op meisjes.' Gelukkig maakte niemand er een big deal van, zegt ze. De reactie van haar oma: 'Ach, je moet toch op iets vallen!'

Hoe ervaren de jongeren hun puberteit?

Daan is er nog niet helemaal uit: 'Ik vind het wel een beetje een vage periode.'

Jurjen vindt de puberteit 'best lastig': 'Het is niet alleen maar leuk.'

Kimberly wordt soms boos om niets. Verder vindt ze de puberteit 'niet heel boeiend. Ik denk dat het per persoon verschilt.' Louise kan naar eigen zeggen heel boos en stil zijn. 'Wil me soms gewoon echt even terugtrekken op mijn eigen kamer. Ik

Ik woon, samen met mijn moeder, in een groot huis. Mijn zus heeft daar een verdieping met vrienden. Er woont ook nog een Franse student bij ons in. Soms is het erg gezellig.

De situatie tussen mijn ouders is ingewikkeld te noemen, en apart. Mijn vader en moeder schelen 24 jaar. Mijn vader was een bekende operazanger en mijn moeder is zangeres en actrice. Ik hou ook van muziek maken. Ik speel piano en ik zing. En ik vind het leuk om te tekenen, al zou ik mijzelf geen talent noemen.

Mijn vader overleed toen ik twaalf jaar was. Ik heb het daar heel moeilijk mee gehad, vooral de eerste paar jaar op de middelbare school. Inmiddels heb ik het verdriet een plekje kunnen geven. Als mis ik hem wel.

Ik ben vaak op pad, ik houd ervan om veel mensen te ontmoeten en leuke dingen te doen zoals naar festivals gaan. Ik denk erover om na school te gaan reizen. Zweden trekt me, en Rusland, Amerika - mijn vader is geboren in New York. Maar een concreet plan? Echt nog geen idee.

Louise

**“Ik merk dat ik steeds
meer mijn eigen identiteit
vorm in de puberteit.”**

Toen ik zeven jaar was, ben ik verhuisd van Amsterdam naar Haarlem. Ik vond het lastig om mijn vrienden achter te laten en naar een nieuwe stad te verhuizen. Ik ben best lang boos geweest op mijn ouders.

Mijn emoties daarover kropte ik op. Een tijdje geleden merkte ik dat. Ik kreeg depressieve gevoelens. Ik ben toen bij een psycholoog geweest en heb veel gepraat. Nu gaat het weer goed met me.

Er is een vrije en open sfeer in ons gezin. Ik kan bijna alles bespreken met mijn ouders. Mijn vader organiseert yoga-vakanties en mijn moeder is holistisch masseuse. Relaxed? Nou, het zijn erg drukke banen.

Ik merk dat ik steeds meer mijn eigen identiteit vorm in de puberteit. Na school zou ik super graag een reis willen maken met mijn beste vriend. Waarschijnlijk richting het oosten, zonder vast plan of iets. Spontaan reizen, dat past bij mij. Ik ben actief, energiek en creatief. Ik hou van zingen, schilderen en tekenen.

Na de middelbare school wil ik terug naar Amsterdam. Het blijft mijn geboorteplaats en ik vind het een boeiende stad. Zoveel nationaliteiten, zoveel soorten mensen, kledingstijlen, denkpatronen. In Haarlem is dat allemaal toch beperkter.

Joppe

**“We maken grappen die
anderen niet kunnen
snappen.”**

**Ik denk wel dat ik een puber ben, ja. Thuis heb ik soms erger-
nissen. Vooral met mijn zusje. Die begint nu ook net te puberen
en af en toe botsen we flink.**

**Vroeger speelde ik hockey, en ik heb ook andere sporten ge-
daan. Ik heb pianoles gehad en veel gezongen. Daar moest ik
mee stoppen door iets aan mijn stembanden.**

**Nu ga ik naar de sportschool met mijn beste vriendin. Zij kan
mij goed motiveren. We hebben veel lol samen. We maken
grappen die anderen niet kunnen snappen. Met haar voel ik
mij altijd op mijn gemak. Als ik in mijn eentje ben, heb ik dat
veel minder.**

**Ik zou mezelf een creatief persoon noemen, ik hou erg van
tekenen en schilderen. Daar wil ik graag iets mee doen; mis-
chien ga ik wel naar de kunstacademie. Als dat niet lukt,
probeer ik de houtbewerkingsschool.**

**Later wil ik reizen. Amerika is mijn absolute favoriet. Ik heb
al eens door West-Amerika gereisd met mijn familie in een
camper. Deze zomer gaan we naar het noorden. Daar heb ik
onwijs veel zin in.**

De toekomst? Dat is allemaal zo ver vooruit.

Isa

Ik ben introvert. Ik voel me niet op mijn gemak bij grote groepen mensen. Daarom ga ik ook bijna nooit naar feestjes. Alleen als ik met iemand ga bij wie ik de hele tijd kan zijn. Ik hou van anime, een Japanse stijl van teken- en animatiefilms, van Amerikaanse series, tekenen, lezen en logeren met vriendinnen.

In de brugklas had ik geen vrienden. In mijn klas zaten geen kinderen met wie ik het kon vinden. Dat is gelukkig veranderd. Ik zit in 4 havo en ik heb een leuke klas.

Mijn moeder is kapster en mijn vader is beeldhouwer en keramist. Mijn ouders zijn gescheiden toen ik klein was.

Ik heb mijn creativiteit van mijn ouders. Het liefst teken ik uit mijn hoofd, maar ik vind het ook leuk om bekende personages uit webcomics na te tekenen. Ik ga af en toe naar strip-events. Soms leer ik mensen kennen die dezelfde hobby hebben als ik.

Ik houd van alternatieve muziek, soundtracks van games en K-pop, popmuziek uit Zuid-Korea. Dat is heel anders dan de meeste pubers. De kledingstijl die bij K-pop hoort, vind ik leuk, maar ik vind het te opvallend om mezelf zo te kleden. Wél vind ik het leuk om te experimenteren met mijn haarkleur: ik heb al rood, roze, paars en blauw gehad. Groen lijkt me ook wel wat.

Ik zou graag game designer willen worden. En als dat mijn werk is, zou ik graag eens naar Japan gaan. Ik zou ook best in Engeland willen wonen. Het hangt er vanaf waar banen zijn.

Leonore

